VU BOTANIKOS SODAS 2010 M.

A. Skridaila

VU Botanikos sodo teritorija – 198,9 ha:
Kairėnuose – 191,55 ha;
Vingyje – 7,35 ha.

Sodo struktūriniai padaliniai 2010 m.:

- Kairėnuose:
  - Augalų biocheminių ir fiziologinių tyrimų laboratorija;
  - Augalų genetinių tyrimų skyrius;
  - Dendrologijos skyrius;
  - Gėlininkystės skyrius;
  - Pomologijos skyrius;
  - Ūkio skyrius;
  - Pastatų priežiūros ir remonto brigada
- Vingyje:
  - Augalų sistematikos ir geografijos skyrius

Botanikos sodo žinioje:

- 22 pastatai:14 didelių, 8 maži

(Kairėnuose -17, Vingyje 5);

- 5 šiltnamai Kairėnuose ir iš dalies eksploatuojams jų kompleksas Vingyje;
- Apie 10 km vidinių kelių, apie 15 km takų;
- Apie 3 km elektros tinklų linijų, 4 el. transformatorinės, apie 4 km veikiančių vandentiekio linijų, 800 m nuotekų tinklų, 1 km dujotiekių;
- Technikos parke: 7 traktoriai, 1 sunkvežimis, 2 mikroautobusai, 2 lengvieji automobiliai, 1 motoroleris, apie 10 vnt. smulkiosios technikos.

Augalų kolekcijose 2010 m. pabaigoje buvo 10680 pavadinimų pavyzdžiai (priklausantys 886 gentims, 190 botaninių šeimų).

- Augalų kolekcijos 2010 m. iš esmės nepasikeitė, lyginant su 2009 m.,- pasipildė 180 naujų taksonų;
- Praradome apie 100 taksonų (po kaprizingos žiemos);

- Intensyviai prižiūrimi plotai (augalų kolekcijos, ekspozicijos, vejos ir pan.) padidėjo 0,8 ha ir šiuo metu siekia Kairėnuose apie 23 ha, Vingyje – 3,5 ha
- Apie 80 ha sodo teritorijos (arboretumo erdvės ir pan.) šienaujama per metus 1-2 kartus;
- Apie 4 ha dirbamos žemės (naudojama bandymų laukams, medelynams)
- Likusi sodo teritorija apaugusi mišku (apie 36 ha) ar sodintais arboretumo medžių, krūmų masyvais, grupėmis (dar apie 50 ha)

Botanikos sode

- *Dirba **84** darbuotojai. Iš jų:*
  1 habil. m. dr.
- *8 mokslų daktarai*
- *2 doktorantai (papildomose pareigose),*
- *3 magistrai,*
- *19 specialistų su aukštuoju išsilavinimu.*

- VU Botanikos sode veikia **Lietuvos dekoratyvinių augalų genetinių išteklių tyrimo koordinacinis centras**;

- Sodas administruoja **Ribes L. ir Rubus L. genčių augalų Europos centrinę duomenų bazę**

Dalyvavimas programose:

- 2010 m. Botanikos sodo darbuotojai:
  - baigė 2 biudžeto finansuojamų programų mokslinių temų darbus:
    - „Augalų adaptyvumas ir kultivavimo bei dauginimo biotechnologijos“ (2006-2010)
    - „Augalų polimorfizmas, genomo stabilumas ir jį keičiantys veiksniai” (2001-2010) (kartu su GMF BGK)
  - vykdė dviejų tarptautinių programų darbus:
    - Europos komisijos remiamo projekto „AGRI GEN RES 071 RIBESCO – core collection of northern european gene pool of *Ribes*“ įgyvendinime (2009-2011);(kartu su partneriais iš Lietuvos ir 7 ES šalių)
    - COST FA0604 programos projekte *„Triticeae* genomika – svarbiausių Europos javų kultūrų gerinimui“ (2007-2010); (kartu su GMF BGK)
  - pradėjo vykdyti Lietuvos Kaimo plėtros 2007-2013 m. programos 2 projektų įgyvendinimo darbus:
    - “Mikorizė miško atkūrimo efektyvumo didinimui” (inovacijų taikymas praktikoje, projekto trukmė 2009-2012, vertė 351 tūkst. Lt)
    - “Universalaus ūkininkavimo modelio diegimas auginant perspektyvias tulpių rūšis ir veisles”, (inovacijų taikymas praktikoje, projekto, trukmė 2010-2012, vertė 228,9 tūkst. Lt);

Publikacijos, dalyvavimas moksliniuose renginiuose ir pan.:

- 2010 m. atspausdinta **15** mokslinių publikacijų:

(parengtos sodo darbuotojų, arba kartu su partneriais)

  - ISI Web of Science - **4** straipsniai,
  - kituose recenzuojamuose leidiniuose (įskaitant konferencijų medžiagą) -**11**;
- parengta **20** pranešimų, pristatymų konferencijose, seminaruose ir kituose moksliniuose renginiuose Lietuvoje ir užsienyje.
- išleistas tęstinis leidinys „*Index seminum* – 2010“
- Pateikta medžiaga Italijoje išleistam tarptautiniam leidiniui “Genziane d’Europa”.

Dalyvavimas įvairiose komisijose, tarybose redkolegijose, ekspertavimas, recenzavimas, kviestinių pranešimų skaitymas ir pan.

- Sodo darbuotojai dalyvavo įvairių tarybų, redkolegijų, komisijų ir pan. darbe – **6**;
- Dalyvavo daktaro disertacijos gynimo komitetuose – **2**;
- Parengė įvairias recenzijas, atsiliepimus, ekspertizes ir pan. – **4**;
- Skaitė **2** kviestinius pranešimus:
  - Pašakinskienė I. "Biodiversity, molecular phylogeny and plant photophysiology studies at the Botanical Garden of Vilnius University", paskaita Minho universitete, Molecular and Environmental Biology Centre (CBMA), Bragoje, Portugalijoje, 2010 06 09.
  - Pašakinskienė I. "FISH technologies in plant analysis", paskaita Augalų genomikos centre, L'Unité de Recherche en Génomique Végétale (URGV-INRA), Evry, Paryžius, Prancūzija URGV 2010 12 03.

Dalyvavimas studijose

- Sodo darbuotojai:
  - parengė ir skaitė **7** kursus (3 VU, 2 ŠU; 2 VK);
  - Dalyvavo doktorantūros komitetuose, kaip nariai - **2**;
- Vadovavo **4** bakalaurinių, **1** magistrinio darbo rengimui;
- Vadovavo **5** praktikoms (VU ir VK);
- Konsultavo studentus, vadovavo kursiniams darbams, rašė recenzijas studentų darbams ir pan. -**10**;
- Pravedė sode pažintines ekskursijas studentams - **38**

Sodo švietėjiška veikla

Internetinė svetainė www.botanikos–sodas.vu.lt:

- peržiūrų skaičius per metus - **768 tūkstančių** (2009 m. - 626 000);
- apsilankymų svetainėje per metus - **180 tūkst.** (2009 m. -162 000);
- virtualių lankytojų (unikalių) skaičius per metus -**140 tūkst.;**
- 95 % šių virtualių lankytojų yra iš Lietuvos, 5 % iš 102 pasaulio šalių (bet fotogalerijoje 90 % iš Lietuvos, 10% iš kitų šalių).
- svetainėje paskelbta 12 straipsnių;
- paskelbtos 22 naujienos;
- fotogalerija papildyta 450 naujų fotografijų

Svetainės lankytojų skaičius ir jų peržiūrėti puslapiai ar fotografijos (tūkst.)

Mokslo populiarinimas

- Išleistas mokslo populiarinimo leidinys “VU Botanikos sodo natūralios augalų ir gyvūnų buveinės” (J. Tupčiauskaitė, S. Žilinskaitė, D. Ryliškis, G. Jurkevičienė., V., 2010. 19 p.).
- Sodo darbuotojai parengė **9** straipsnius atspausdintus respublikiniuose leidiniuose.
- apie sodą rašyta respublikiniuose ir kituose periodiniuose leidiniuose **10** kartų, kitose internetinėse svetainėse - **6** kartus
- sodo darbuotojai dalyvavo **15** televizijos ir radijo laidų.
- Išleisti sodo informacinis lankstinukas, ir lapeliai (anglų, lenkų, lietuvių ir rusų kalbomis) kitiems 3 informaciniams leidiniams.
- skaityti ar pristatyti **36** pranešimai (žodiniai ir stendiniai) įv. nemokslinių seminarų, konferencijų ir pan. renginių metu, mokyklose ir t.t.
- Lankytojams suorganizuotos **171** ekskursija (be ekskursijų studentams).
- Sode skaitytos **7** viešos paskaitos.
- Organizuotas **1** seminaras augalų augintojams.
- Suteikta profesionalių konsultacijų įvairiais augalų auginimo, dauginimo želdinimo ir pan. klausimais – apie **400** asmenų

2010 m. sodo leidiniai

2010 m. sodo darbuotojų parengtų stendinių pranešimų pavyzdžiai

- Paroda „Miestas – nekilnojamas turtas“, tema „Istoriniai želdynai“ (Litexpo parodų rūmai).
- „V– asis Vilniaus aplinkosaugos forumas 2010“ (Vilniaus rotušėje):

1. „ VU Botanikos sodo natūraliosios augalų ir gyvūnų buveinės“.
2. „Žemės ir aplinkos menas VU Botanikos sode“

Sodo lankymas, švietėjiški ir kultūriniai renginiai, rekreacinės ir kt. paslaugos

- 2010 m. sode apsilankė per **50000** lankytojų;
- Surengta **12** didesnių renginių skirtų plačiajai visuomenei.
- Suorganizuotos **6** parodos.
- **1500** sodo lankytojų suteikta įvairių specifinių papildomų ir rekreacinių paslaugų (piknikų, vestuvių, įvairių švenčių, minėjimų, kt. renginių organizavimo ir pan.).
- **2800** asmenų pasinaudojo sodo žirgų teikiamomis paslaugomis. (Lietuvos karo akademijos studentams suteikta 128 val. jojimo pamokų)

Didesnieji Botanikos sodo renginiai skirti plačiajai visuomenei 2010 m.

1. Tulpių diena. 2010.05.16. Botanikos sodo Augalų sistematikos ir geografijos skyriaus darbuotojai.
2. 05.22 „Biologinės įvairovės diena"
3. Poezijos pavasaris 2010. vakaronė „Naktiniai skaitymai prie laužo" 05.23, Rašytojų sąjunga ir Botanikos sodo Augalų sistematikos ir geografijos skyriaus darbuotojai.
4. Naktinis Vilnius. 2010.06.19, Botanikos sodo Augalų sistematikos ir geografijos skyriaus ir VšĮ „Komunikacijos sprendimai" bendras renginys.
5. Japonų Ikebanos meistrų 2 seminarai (06.01;09.25)
6. „Šeštadienis su keramika VU Botanikos sode Vingyje" Tarptautinio bendradarbiavimo projekto „Tradicinės keramikos procesai šiandien. Lietuva – Gruzija" renginys. 2010.11.27, (partneris VšĮ „Amatų gildija").
7. 05.28-30 Pavasarinės mugė „Lietuvos žiedai"06.12
8. 06.18 Seminaras „Žolynų šventė".
9. 09.11-18 Žemės meno paroda "Išlikimas"
10. 09.17-19 Rudeninė mugė „Lietuvos žiedai"
11. 09.24 „Tyrėjo naktis"
12. Senosios keramikos degimas. 2010.04.24, 2010.05.16, 2010.06.26, 2010.08.14, 2010.09.11, 2010.10.09, 2010.11.27, Botanikos sodo Augalų sistematikos ir geografijos skyriuje (su partneriu VšĮ „Amatų gildija").

Tarptautinė biologinės įvairovės diena

Tapybos parodos Gamtos muziejuje:

Audronės Vaškevičiūtės “Žydėjimas”

Žemės ir aplinkos meno paroda “Išlikimas”

Tyrėjų
2010
NAKTIS

Mugė ‘Lietuvos žiedai’

Bendradarbiavimas

- Sodas yra įvairių tarptautinių organizacijų (BGCI, BSBG,BBG) narys, aktyviai bendradarbiaujantis šiuose tinkluose, dalyvaujantis šių organizacijų renginiuose, projektuose ir t.t.
- Sodas yra aktyvus Lietuvos universitetų botanikos sodų asociacijos (LUBSA) narys, sode šios organizacijos būstinė, nuo šios organizacijos įsikūrimo 2005 m., (kartu su partneriais 2010 įgyvendinti 2 LMT finansiškai remti projektai).
- Pasirašytos 3 tiesioginio bendradarbiavimo sutartys su partneriais Baltarusijoje (CBS), Latvijoje (NBS); Rusijoje (Mičiurinsko sodininkystės institutu);šiuo metu rengiama sutartis su partneriu Lenkijoje (Ščecino vakarų pamario technologijos universitetu).
- Palaikome stabilius ryšius su daugiau kaip 200 botanikos sodų 42 šalyse (vykdomi sėklų mainai), o su kai kuriais iš jų, kaip pvz. Vroclavo, Varšuvos, Lvovo universitetų, Edinburgo botanikos sodais bendraujame ir glaudžiau, rengiame bendrus projektus, keičiamės gyvų augalų kolekciniais pavyzdžiais ir t.t.
- Kasmet sulaukiame po keliolika vizitų iš įvairių kitų šalių organizacijų (2010 m. iš Prancūzijos, Lenkijos, Vokietijos, Slovakijos ir t.t.), kartu ir siūlymų plėtoti bendradarbiavimą.remian
- Sėkmingai bendradarbiaujame ir su kitais partneriais Lietuvoje:
  - VšĮ "Paveldosaugos mokymo centras" – rengiama jungtinės veiklos sutartis dėl sodo Vingio skyriaus veiklų suaktyvinimo;
  - AGB (prie LR AM), - kasmet gauname finansinę paramą kolekcijų palaikymui;
  - Vilniaus miesto savivaldybe (nuo 2003 m. finasiškai kasmet remiančia sodo infrastruktūros plėtrą);
  - LR žemės ūkio ministerija (pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 metų programos (KPP) priemonės „Techninė pagalba" veiklos sritį „Nacionalinis kaimo tinklas" skyrusiai finansavimą 3 projektams)
  - Lietuvos pilių ir dvarų asociacija, Trakų istoriniu nacionaliniu parku, VšĮ "Vilniaus puodžių cechu", VšĮ "Amatų gildija" (organizuojame bendrus renginius) ir t.t.
  - VU botanikos sodo draugų klubu.

Botanikos sodo infrastruktūros plėtra 2010 m.

- Sode įgyvendinamas Valstybės investicijų programos tęstinis investicinis projektas “Vilniaus universiteto Botanikos sodo infrastruktūros rekonstrukcija ir išplėtojimas” , kurio dėka nuo 2004 m. atlikta elektros, vandentiekio, nuotekų tinklų rekonstrukcija, išplįtotas dujotiekis, pastatytas ūkinis šiltnamis, dirbtuvės ir šiuo metu pradėta naujų arklidžių statyba (2010 m. buvo laikinai sustabdyta, bet 2011 m. finasavimas atnaujintas – numatyta 500 tūkst. Lt)
- Remiant Vilniaus miesto savivaldybei (2010 m. skirta parama - 40 tūkst. Lt) vykdyti sodo ekspozicinių plotų tvarkymo darbai (įrengta per 1000 kv. m naujų takų
- Savo lėšomis plėtoti kolekciniai plotai, vejos (pastarųjų įrengta apie 0,7 ha), baigti labirinto sodinimo darbai, vykdyti “Japoniško sodo” mažosios architektūros ;
- Pradėti paruošiamieji (priešprojektiniai) edukacinio centro su šiltnamiais sode rengimo darbai.
- Infrastruktūros tvarkymo darbams gauta paramos ir iš privačių rėmėjų, - 2010 m. jie padovanojo 13 suolelių Kairėnų parkui